

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/595/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713221409
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713221409.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, ul. 29. Augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, pobočka Lučenec, Dr. Vodú 6, 984 01 Lučenec, proti žalovanému Z. I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XX, XXX XX E., v konaní o zaplatenie 783,90 €, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 6C/131/2014 - 59 zo dňa 16. 03. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 783,90 € na účet žalobcu, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalovaný v konaní relevantným spôsobom nepreukázal, že postupoval v súlade s ust. § 46 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej v texte len „Exekučný poriadok“), ak žalovaný ako súdny exekútor v rámci exekučnej činnosti v exekučnom konaní vedenom po č. EX 534/2005 vymohol pohľadávku dňa 04. 06. 2006 v prospech oprávneného, avšak vymoženú pohľadávku zadržal a nepoukázal ju na účet žalobcu ako oprávneného. Uvedeným konaním sa žalovaný bezdôvodne obohatil o žalovanú sumu. Nárok žalobcu nepovažoval za premlčaný, uviedol, že: „subjektívna dvojročná lehota plynie v rámci objektívnej desaťročnej lehoty, vzhľadom k tomu, že žalovaný úmyselne neodviedol celú sumu vymoženú od povinného na účet toho, kto o exekúciu požiadal (žalobcu)“.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie žalovaný. Naďalej trvá na tom, že nárok žalobcu je premlčaný, nakoľko právo na náhradu škody žalobcu sa premlčalo v objektívnej premlčacej dobe podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho neprichádza do úvahy už skúmanie podmienok subjektívnej premlčacej doby. Žalobca si uplatnil právo na náhradu škody voči nemu ako fyzickej osobe napriek tomu, že je stále súdnym exekútorom, a teda nemôže za túto zodpovedať ako občan, fyzická osoba v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca za žalovaného označil toho, kto nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide, keďže nositeľom tejto hmotnoprávnej povinnosti nie je on ako fyzická osoba, pretože v exekučnom konaní vykonával úlohy štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej moci v rozsahu ustanovenom Exekučným poriadkom, subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom. Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka konania sa podľa neho nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah. Z uvedeného vyplýva, že exekútor zodpovedá za škodu spôsobenú výkonom exekučnej činnosti ako štátny orgán a štát preberá na seba zodpovednosť nahradiť škodu, ktorá vznikla ako dôsledok výkonu exekučnej činnosti súdnym exekútorom.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že do dnešného dňa žalovaný prijaté plnenie od povinného nevydal. Uznal, že súdny exekútor ako vykonávateľ verejnej moci svoju právomoc voči povinnému použil a dosiahol určitý výsledok vo forme plnenia od povinného. Zároveň je však preukázaná aj tá stránka veci, že vymožené finančné prostriedky oprávnenému neodviedol, a to ani do dňa, kedy disponoval účtami používanými k vykonávaniu exekučnej činnosti a ani neskôr. Má za to, že žalovaný je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva, teda je v konaní pasívne legitimovaným. Požadovať náhradu škody od štátu je právne neodôvodniteľné, nakoľko povinnosť odporcu odvieť vymožené finančné prostriedky na účet oprávneného, teda žalobcu s odvolaním, resp. pozastavením činnosti funkcie súdneho exekútora nezaniká a nezaniká mu ani ako fyzickej osobe. Žalovaný sa preto obohatil tým, že pohľadávku od povinného vymohol a nepoukázal ju v prospech žalobcu. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovaného v celom rozsahu zamietol.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu podľa § 221 ods. 2 O. s. p. na ďalšie konanie.

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k tomu, že žalovaný nepreukázal, že by postupoval v súlade s ust. § 46 ods. 1, 4 Exekučného poriadku, ak v exekučnom konaní (EX 534/2005) vymohol pohľadávku od povinného, no túto čiastku zadržal a nepoukázal ju na účet žalobcu ako oprávneného. Z uvedeného následne vyvodil, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil o žalovanú sumu v zmysle ust. § 451 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd sa s vyššie uvedeným právnym záverom okresného súdu nestotožňuje, a to z nasledovných dôvodov :

Z definície právneho postavenia súdneho exekútora podanej priamo Exekučným poriadkom vyplýva, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na realizácii základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na súdneho exekútora vykonávajúceho exekučnú činnosť, treba v zmysle uvedeného hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom zákonom, a to Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom.

Občianskoprávnymi vzťahmi sú majetkové vzťahy fyzických a právnických, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony. Tieto vzťahy sú upravené normami súkromného práva a sú založené na princípoch právnej rovnosti ich subjektov, práva a povinnosti, ktoré sú obsahom právnych vzťahov tejto povahy, vznikajúce na základe prejavov vôle vyplývajúcich z princípu autonómie vôle ich subjektov. Vzťahy, ktoré sú založené na nerovnom právnom postavení ich účastníkov a v ktorých orgány verejnej moci rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov na báze autoritatívnosti, sú však verejnoprávne.

Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah. Uvedený právny záver je aj v súlade s nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 165/2012 zo dňa 13. 02. 2013, podľa ktorého súdny exekútor ako predstaviteľ verejnej moci sa podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základných práv účastníkov exekučného konania, avšak len pri realizácii úkonov exekučného konania. Výkon exekučnej činnosti predstavuje zverený výkon štátnej moci, preto pokiaľ súdny exekútor prijal platbu od povinného a túto následne oprávnenému nevyplátil, išlo z jeho strany o výkon exekučnej činnosti, ktorú žalovaný vykonával ako predstaviteľ verejnej moci pri realizácii úkonov exekučného konania, ktoré v tom čase prebiehali.

V prejednávanom prípade sa preto vzťah medzi žalobcom a žalovaným vyznačoval tým, že jeden účastník vzťahu (súdny exekútor (žalovaný) vystupoval voči druhému účastníkovi (žalobcovi - oprávnenému), ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a bol oprávnený druhému subjektu jednostranne zakladať práva a povinnosti, pretože v čase, kedy došlo k plneniu zo strany povinného žalovanému, prebiehalo exekučné konanie a exekútor, teda žalovaný bol poverený vykonaním exekúcie v zmysle

Exekučného poriadku, teda v tom čase išlo o verejnoprávny vzťah sledujúci zabezpečenie funkcií štátu, v rámci ktorého účastníci nemali autonómne rovnoprávne postavenie charakteristické pre vzťahy založené na súkromnom práve.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že okresný súd neposúdil vzťah medzi účastníkmi konania ako vzťah verejnoprávny, v dôsledku čoho vyvodil nesprávny právne záver, ak nárok uplatňujúci si zo strany žalobcu voči žalovanému posúdil ako bezdôvodné obohatenie. Z uvedeného vyplýva aj to, že pokiaľ sa prioritne okresný súd zaoberal vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného ohľadne uplatňovaného nároku žalobcom, aplikoval nesprávny právny predpis (§ 107 Občianskeho zákonníka).

Odvolaací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pre vyriešenie otázky, či daný právny vzťah je súkromnoprávny alebo verejnoprávny je nevyhnutné predovšetkým zistiť, z ktorého právneho vzťahu sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok (predmet súdneho konania). Tento vzťah treba následne analyzovať a správne právne posúdiť. Na zabezpečenie podkladov nevyhnutných pre tento postup ukladá zákon žalobcovi povinnosť uviesť vždy už v žalobe rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú súdu umožniť, aby daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok analyzoval a právne kvalifikoval z aspektov významných nielen pre posúdenie rôznych otázok procesnej povahy, ale aj pre posúdenie veci. Žalobca je povinný svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a odôvodniť. Je totiž vždy vecou súdu, aby podal jeho právnu kvalifikáciu. Ak ho ale predsa len v žalobe právne vyhodnotí, súd tým nie je viazaný.

Keďže žalobca je povinný žalobou uplatnený nárok iba skutkovo vymedziť, právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu. Pokiaľ súd rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových okolností so zreteľom na povahu ktorých, alebo spôsob opísania ktorých prichádza do úvahy možnosť podriadenia žalobou uplatneného nároku pod inú hmotnoprávnu normu, než je uvedená v žalobe, musí vec právne posúdiť podľa zodpovedajúcej normy bez ohľadu na to, či je v žalobe uvedený alebo správne uvedený právny dôvod požadovaného plnenia.

Z dosiaľ prejednanej veci v zmysle obsahu spisu v priebehu konania žalobca tvrdil, že pre uplatnenie nároku na zaplatenie spornej sumy v súdnom konaní považuje za rozhodujúcu skutočnosť, že v exekučnom konaní mu ako oprávnenému neboli zo strany súdneho exekútora vykonávajúceho exekučnú činnosť poskytnuté finančné prostriedky, ktoré boli ním v rámci exekučnej činnosti vymožené od povinného. V danom prípade preto žalobca vyvodzuje svoj nárok z právneho vzťahu, ktorý vznikol medzi ním ako oprávneným, teda účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť. Netýkal sa niektorej z typicky súkromných oblastí života fyzickej osoby alebo existencie právnickej osoby a nevyplýval zo súkromného práva. Ide teda o verejnoprávny vzťah sledujúci zabezpečenie funkcií štátu, v rámci ktorého účastníci nemali autonómne a rovnoprávne postavenie charakteristické pre právne vzťahy založené na súkromnom práve.

Podľa § 2 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (ďalej len "exekučná činnosť").

Podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 1 a) bod 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej v texte „zák. č. 514/2003 Z.z.“), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku upravuje zodpovednosť exekútora za škodu, ktorú spôsobil on alebo jeho zamestnanec pri výkone činnosti, ktorá je upravená Exekučným poriadkom. Zodpovednosť súdneho exekútora za škodu v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť, t.j. zodpovednosť, ktorá vzniká bez ohľadu na zavinenie, teda bez ohľadu na to, či k vzniku škody došlo úmyselným alebo nebanlivostným konaním zodpovedného subjektu.

Pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. treba uviesť, že zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z. z. priamo nestanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Z ich dikcie možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ustanoveniach § 29 až § 194 Exekučného poriadku), zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (podobne II. ÚS 289/2008). Odvolací súd dáva do pozornosti, že žalovaný ako súdny exekútor je stále vedený v zozname SEK (od 14.07.2009 bol len pozastavený výkon exekútorského úradu so sídlom Zvolen, Hlbiny 2).

Z uvedeného teda vyplýva, že závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného - žalobcu, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z. z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Žalovaný súdny exekútor (nie však fyzická osoba - pozn. odvolacieho súdu) je pasívne legitimovaným v konaní o náhradu škody spôsobenej pri výkone exekučnej činnosti (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 75/2015).

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa svojho nároku domáha voči žalovanému v zmysle ust. § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorý upravuje zodpovednosť exekútora za škodu, ktorú spôsobil on alebo jeho zamestnanci pri výkone činnosti, ktorá je upravená exekučným poriadkom. Uvedená zodpovednosť je zodpovednosťou objektívnou, ktorá vzniká bez ohľadu na zavinenie, teda bez ohľadu na to, či k vzniku škody došlo úmyselným alebo nedbanlivostným konaním zodpovedného subjektu.

Okresný súd žalobu z tohto aspektu neposudzoval, jeho rozhodnutie je v dôsledku toho vecne nesprávne. So zreteľom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (viď aj rozhodnutie NS SR 3Cdo 58/2009, 13/2010).

Úlohou okresného súdu po zrušení a vrátení veci bude opätovne posúdiť nárok žalobcu, ako nárok na náhradu škody uplatňovanej žalobcom ako poškodeným priamo voči exekútorovi v zmysle ust. § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, teda posúdiť, či boli naplnené kumulatívne zákonom vyžadované predpoklady vzniku zodpovednosti exekútora za škodu, ktorú spôsobil pri výkone činnosti, ktorá je upravená Exekučným poriadkom. Za týmto účelom vykoná dokazovanie s tým, že prioritne sa bude zaoberať vznesenou námietkou premlčania žalovaným, ktorú dosiaľ neposudzoval podľa správneho právneho predpisu.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p., keďže odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci s tým, že súd prvého stupňa rozhodne i o náhrade trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.